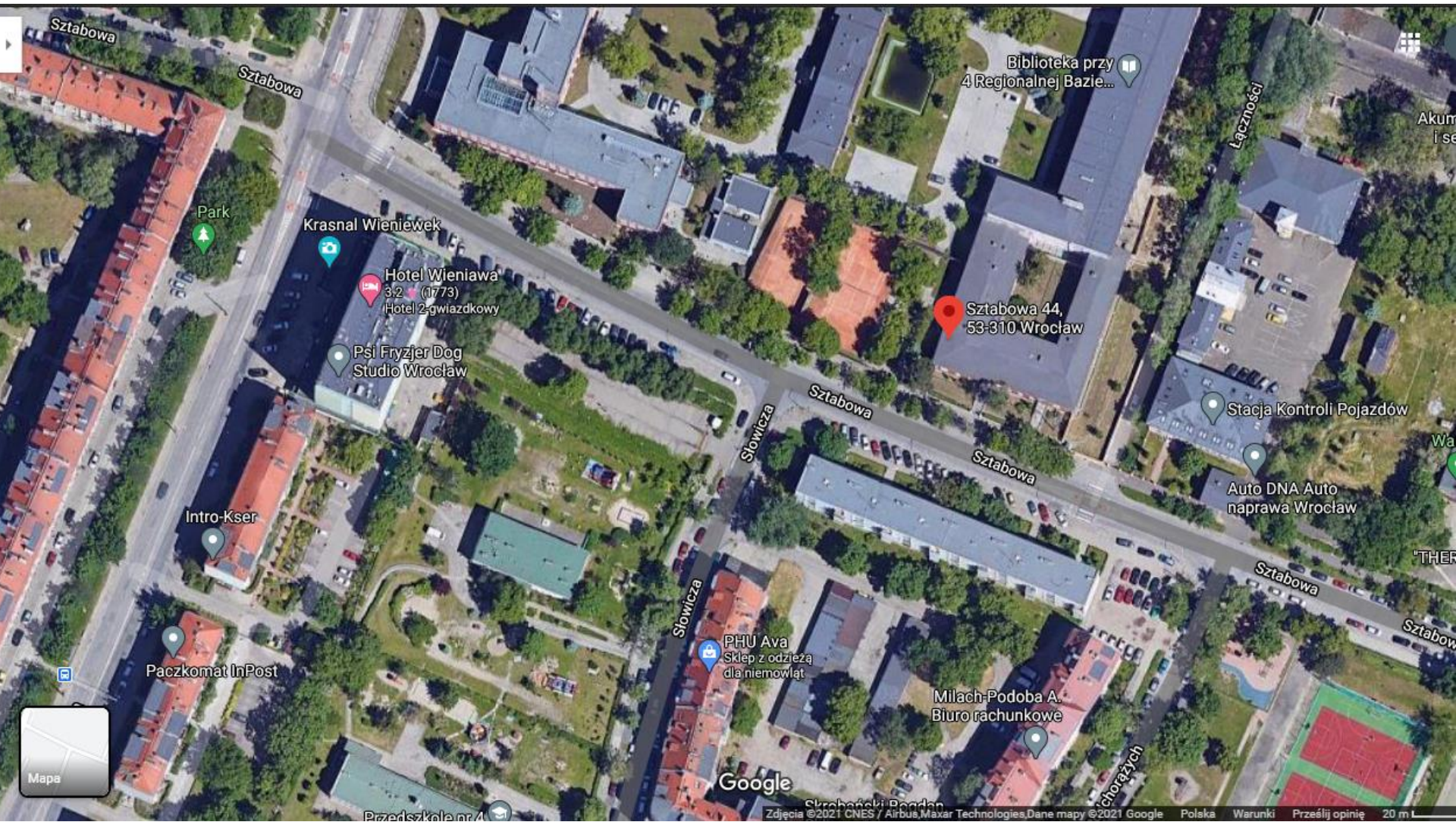

Siedziba Informacji Wojskowej
ul. Sztabowa 44

jako miejsce związane z ofiarami
systemu komunistycznego w Polsce

zdjęcie satelitarne z widocznym budynkiem przy ul. Sztabowej 44 we Wrocławiu

wnętrze budynku przy ul. Sztabowej 44 we Wrocławiu

wstępna informacja

Tytułowe miejsce było terytorialną częścią organu kontrwywiadu wojskowego z czasów PRL – **Głównego Zarządu Informacji Wojska Polskiego.**

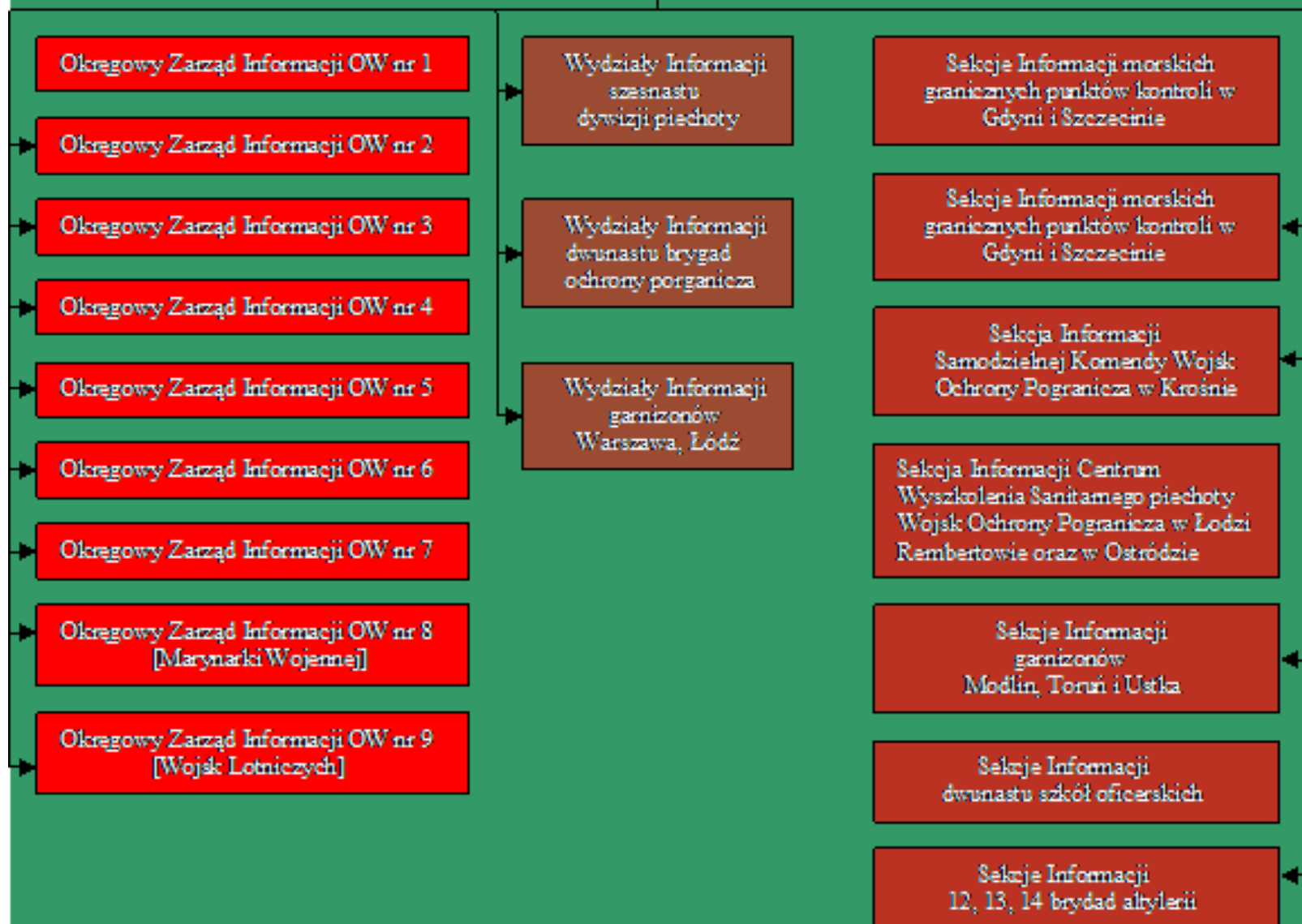
Prezentacja będzie skupiała się na jego całokształcie, nie tylko na wrocławskim oddziale.

historia

- Organy informacji wojskowej powstawały wraz z tworzącymi się w ZSRR w **1943–1944** polskimi jednostkami wojskowymi.
- Główny Zarząd Informacji Wojska Polskiego powstał w **1944** r.
- W **1957** przekształcony został na Wojskową Służbę Wewnętrzną Ministerstwa Obrony Narodowej.
- Już w 1948 r. istniało 18 oddziałów terytorialnych (w tym we Wrocławiu).

GLÓWNY ZARZĄD INFORMACJI WP

Struktura org terenowych organów Informacji WP 1948

lista tajnych współpracowników GZI, w tym np. Wojciech Jaruzelski

2-531	Gawanki Przemysław s. Crestawa	Sokoł	1980	9.2.7	
2-531	Kulbok Leonard s. Antoniego	Lech	1987	05.02	
2-531	Strobel Janusz s. Aleksandra	Jaruzelski	1985	16.4.46	
2-531	Rogowski Crestawa s. Polakawa	M. Kłusowski	1950	18.00	
2-531	Wudler Serżek s. Elżbieta	Przosa	1980	30.4.52	F-2/934
2-531	Wagner Augustyn s. Konrada	Chł	1981	4.4.52	
2-531	Serou Henryk s. Józefa	Szwed	1928	11.14.9	
2-531	Jastrzębski Przemysław s. Piotra	Duda	1980	19.12.56	
2-531	Chatahaj Józef s. Franciszka	Cisły	1926	11.11.55	
2-531	Sagan Edward s. Elżbieta	Adria	1909	31.1.50	
2-531	Dzobrowska Wiesława s. Eugen	Ewa	1927	11.2.58	
2-531	Seklas Jan s. Antoniego	Brzypiórka	1985	19.6.19	
2-531	Szczepan Józef s. Jana	Laurina	1889	27.2.56	
2-531	Kleszyk Stanisław s. Jana	Lguba	1926	05.02	
2-531	Chyżaniński Aleksander s. Eug	Jonek	1926	14.12.45	
2-531	Skarżyski Jan s. Karimierca	Karim	1924	3.1.52	
2-531	Madaj Stanisław s. Miłkuta	Kalina	1921	05.2.4	
2-531	Dus Duchny s. Franciszka	Zaba	1926	14.1.46	
2-531	Jajszki Marcin s. Leona	Lea	1941	05.5	
2-531	Starał Młodziej s. Feliksa	Edek	1980	17.6.47	
2-531	Szwanki Crestawa s. Polakawa	Amelia	1923	22.5.5	
2-531	Pyska Józef s. Franciszka	Elektromonter	1980	25.6.59	
2-531	Liliński Jerzy s. Jana	Kalinowski	1921	7.3.47	
2-531	Ławstoga Tadeusz s. Andrzeja	Gotab	1921	15.6.57	
2-531	Młotkowski Crestawa s. Duchyła	Cisły	1985	10.7.52	
2-531	Chmiel Józef s. Wojciecha	Jastrzęb	1925	3.85	
2-531	Dado Emil s. Romana	Tarsan	1953	16.5.54	
2-531	Gołębiewski Józef s. Władysława	Wł	1925	4.0	
2-531	Gołębiewski Henryk s. Antoniego	Wł	1925	7.9.52	
2-531	Janowski Henryk s. Emili	Podlana	1904	7.1.48	

Scisle tajne 43
31

Informacja

na oficera wytypowanego do pracy w II Oddz. Sid. Gen. II. P.

1. ppłk Jaruzelski Wojciech s. Władysława. ur. w 1923 r. w m. Kłusów - pow. Przemyski. syn zarządcy majątku. Do wojny uczestniczył w służbie. Po 19 r. uczył w szkole i rodzinie. Do Litwy, gdzie pracował jako robotnik rolny. W czerwcu 1941 został ewakuowany z rodziną do Alkajskiego łęgu straju, tam pracuje także jako robotnik. W lipcu 1943 r. został ewakuowany do Armii Polskiej i - od tego czasu - służy w II. P. w szeregach - inf. wydz. w 1. batal. 5. pułk. walczył w 28.03.48 r. w 5 p.p. 3 B.P. na misjach patriotycznych.

Charakteryzowany jako jedynak nastojący, członek Partii. Dobry tajny współpracownik, nie dotyczy się na rezydentów. K/m nie posiadany. (dane z I Oddz. Sid. Gen. II. P. 9.05.49 r.).

2. mjr. Lilewiczowski Eugeniusz s. Antoniego - ur. 1914 r. w m. Osiedle Wąsosz - s. właściciela zarządcy majątku. Do 1939 uczestniczył w służbie w Biadymostku. Po zajęciu Biadymostka przez Ar. Niemców w 1939. pracował w fabryce leniornicy. Po przejściu Niemców pracował jako robotnik rolny w różnych majątkach. W lipcu 1941, po odejściu Niemców wyjechał do H. O. na terenie Biadymostka z 5.10. do Włostka Polkiego ochotniczo - członek P.R.R. Ostatnio służy w 53 p.p. jako d-ca pułk.

Jest naszym tajnym rezydentem, zaangażowanym dn. 3.06.1945 r. w 16 p.p., od czasu na rezydenta i nie misjach patriotycznych. K/m nie posiadany.

Jako tajny współpracownik - stały. daje materiały o treści informacyjnej. Jako oficer - dawano do pracy. Aktywny członek Partii. (dane z 10.05.48 r. i 10.05.48 r. w 53 p.p.).

3. mjr. Szerepieta Bronisław s. Karimierca. ur. 1921 w Nastawnie pow. Tarnopol. syn rolnika. Do 1938 uczestniczył w służbie - gmin. kłusowski ep. po czym odbył roczną

cele działania organu

walka ze/z:

1. szpiegostwem, dywersją oraz innymi elementami przestępczości w szeregach ówczesnego Wojska Polskiego
2. zdradą stanu w jednostkach i urzędach Wojska Polskiego
3. członkami antypaństwowych partii

ze względu na swą specyfikę GZI było odpowiedzialne za **likwidację podziemia antykomunistycznego** w Polsce, śmierci wielu Polaków oraz dramatycznych **represji** na żołnierzach Armii Krajowej, Wojska Polskiego, WiN, ale również ludności cywilnej

Do 1957 roku aresztowano
ok. 17 tys. osób
cywilnych i wojskowych.

01.06.1953 rozkaz szefa GZI

„Szczególną uwagę należy zwrócić na rozpoznanie oblicza moralno-politycznego pilotów posiadających rodzinę lub krewnych w krajach kapitalistycznych, przejawiających negatywne nastroje, utrzymujących podejrzanе kontakty i mających nieskrystalizowane poglądy polityczne.

Zacieśnić współpracę z miejscowymi organami bezpieczeństwa publicznego w celu zorganizowania pracy agenturalno-operacyjnej w otoczeniu. Więcej wysiłków włożyć w wszechstronne rozpoznanie podchorążych oficerskich szkół lotniczych.”

wniosek

GZI w praktyce było brutalną, komunistyczną,
wojskową policją polityczną

Pragniemy podkreślić, iż GZI intensywnie współpracował z UB.

Z tego też powodu pod wieloma aresztowaniami dokonanymi przez UB, kryją się również działania GZI (np. poprzez udzielania tajnych informacji).

wybrani
Żołnierze Niezłomni
skazani przez GZI

buntownicy przeciwko komunistom

Halina Żurowska

ps. Anna Jaroszewicz

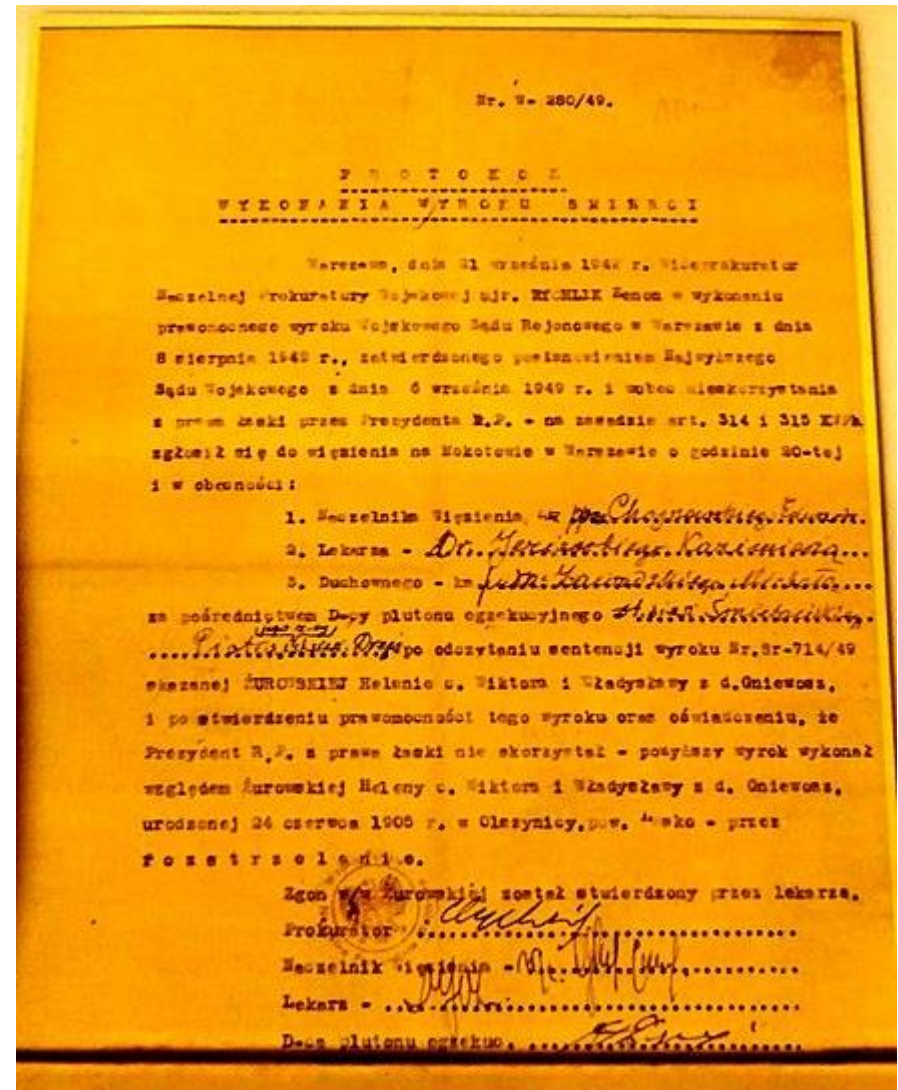
(1905-1949) polska inżynier, kurierka i łączniczka AK i WiN, uczestniczka powstania warszawskiego i porucznik

- W czasie II wojny Światowej była kurierem do specjalnych zleceń Komendy Głównej Armii Krajowej.
- Od 2 do 29.08.1944 pełniła służbę łączniczki do specjalnych zleceń w batalionie „Iwo”, następnie tę samą funkcję pełniła w zgrupowaniu „Radosław”.
- Utrzymywała łączność z komendą główną AK przenosząc osobiście meldunki ustne od plk. „Radosława” do gen. „Montera”.
- 20.09.1944 została mianowana porucznikiem i odznaczona po raz drugi krzyżem walecznych.
- Po klęsce przebywała w obozie jenieckim do 11.04.1945 pod numerem 47073.

w okresie PRL

- 29.09.1948 została aresztowana przez UB w Gdańsku a następnie skazana za karę śmierci.
- Odmówiono jej prawa łaski przez prezydenta Bolesława Bieruta i została rozstrzelana w więzieniu mokotowskim.
- Komunistyczne władze odmówiły wydania jej ciała rodzinie a jej miejsce pochówku nie jest znane.
- Przyczyną jej skazania na najwyższą karę był fakt zdemaskowania przez nią V zarządu WiN jako agencji Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego.

wyrok śmierci Heleny

Danuta Siedzikówna ps. Inka

**(1928-1946) sanitariuszka 4
szwadronu 5 Wileńskiej Brygady
Armii Krajowej, pośmiertnie
mianowana podporucznikiem Wojska
Polskiego**

- W 1943 razem z siostrą wstąpiła do Armii Krajowej, gdzie odbyła szkolenie medyczne.
- Od 10.1944 pracowała w nadleśnictwie Hajnówka i wraz ze współpracownikami została w 1945 aresztowana za współpracę z antykomunistycznym podziemiem.
- Została uwolniona przez patrol AK i podjęła służbę w ich oddziałach jako sanitariuszka.

w okresie PRL

- W 1946 roku została wysłana do Gdańska po zaopatrzenie medyczne gdzie została aresztowana przez UB.
- Została umieszczona w pawilonie V więzienia w Gdańsku jako więzień specjalny, gdzie była bita i poniżana. Odmówiła jednak składania zeznań obciążających członków brygad wileńskich AK.
- Zarzucano jej członkostwo w nielegalnej organizacji, nielegalne posiadanie broni, udział w napadach na funkcjonariuszy MO i UB i podżeganie do zabójstwa.
- Została skazana na śmierć, odmówiła też pisania prośby o łaskę. Przed śmiercią napisała „**powiedźcie mojej babci że zachowałam się jak trzeba**”.
- 28 .08.1946 został wykonany wyrok w więzieniu przy ul. Kurkowej w Gdańsku a jej ostatnimi słowami było „Niech żyje Polska, niech żyje „Łupaszko”!”
- Do 2014 miejsce pochówki Danuty było nieznane, dopiero we wrześniu tego roku znaleziono na Gdańskim cmentarzu garnizonowym nieoznaczony grób w którym miały znajdować się jej szczątki, co zostało później potwierdzone.

Bernard Adamecki ps. Bocian

**(1897-1952) pułkownik
pilot obserwator Wojska Polskiego II
Rzeczypospolitej i ludowego Wojska
Polskiego**

- W czasie I wojny światowej (1916) walczył w szeregach armii austriackiej.
- W 1917 r. zdobył tytuł podporucznika, a rok później wstąpił do Wojska Polskiego.
- W 1921 r. został pilotem obserwatorem.
- W 1939 r. podczas kampanii wrześniowej, w której brał czynny udział, dostał się do niewoli niemieckiej (jednak szybko się z niej wydostał).
- Następnie zaangażował się w działalność Związku Walki Zbrojnej.
- W latach 1940–1944 zorganizował 483 zrzuty do okupowanej Polski.
- 1943 awansował do stopnia pułkownika.
- Uczestniczył w powstaniu warszawskim, następnie trafił do niemieckich obozów jenieckich.

w okresie PRL

- 21.10.1950 r. został aresztowany w szpitalu oraz **oskarżony o szpiegostwo i spiskowanie przeciwko Polsce Ludowej**.
- Podczas przesłuchań był torturowany, finalnie przyznał się do zarzuconej mu (nieprawdziwej) winy.
- W więzieniu przeżył próbę samobójczą.
- **Został stracony 07.08.1952 w więzieniu mokotowskim.**

August Emil Fieldorf ps. Nil

(1895-1953) generał brygady Wojska Polskiego, zastępca komendanta głównego AK

- Walczył w czasie wojny polsko-bolszewickiej, w kampanii wrześniowej, był internowany, do Warszawy trafił w 1940 roku.
- W latach 1940-1945 był zaangażowany w działalność konspiracyjną Armii Krajowej.
- Represje dotknęły go w 1945, kiedy został aresztowany przez NKWD i w następstwie wywieziony do obozu pracy na Uralu. Po odbyciu kary wrócił do Polski.

w okresie PRL

- W 1950 został aresztowany przez funkcjonariuszy MBP, mimo tego, że był torturowany - odmówił współpracy z MBP.
- W 1952 został skazany przez sędzinę Marie Gurowską na karę śmierci przez powieszenie. Rada Państwa nie skorzystała z Prawa Łaski.
- 24.02.1953 roku wykonano egzekucję w więzieniu mokotowskim.

Kazimierz Kamieński ps. Gryf, Huzar

**(1919-1953) oficer rezerwy
Wojska Polskiego, dowódca
partyzancki AK, żołnierz
antykomunistycznego
podziemia
niepodległościowego**

- Walczył w czasie II wojny światowej (m.in. bitwa pod Kąckiem 1939), w kampanii wrześniowej.
- Zajmował się likwidacją konfidentów i funkcjonariuszów NKWD.

w okresie PRL

- Brał udział w powstaniu antykomunistycznym w latach 1944-1953.
- Został aresztowany podstępem w roku 1952 .
- Brutalne śledztwo doprowadziło do skazania go przez Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie na sześciokrotną karę śmierci.
- 11.10.1953 został stracony w więzieniu w Białymstoku.
- „Huzar” został pośmiertnie odznaczony za wybitne zasługi dla Rzeczypospolitej Polskiej. W 1997 Sąd w Białymstoku unieważnił wyrok.

LIST GOŃCZY

KAMIŃSKI KAZIMIERZ

ps. „Huzar”

ur. 1918, zamieszkały we wsi Markowa-Wólka gm. Piekuty, pow. Wysoko-Mazowiecki obecnie bez stałego miejsca zamieszkania, działając celem przysporzenia sobie korzyści materialnych, pod płaszczykiem obłudnych haseł politycznych, dokonał całego szeregu bestialskich morderstw i rabunków na bezbronnej ludności cywilnej. Między innymi zamordował:

- 1) PORZEZIŃSKIEGO Bronisława, rolnika, mieszkańca wsi Rybaty, pow. Białystok-Podlaski.
- 2) GRZESZCZUKA Franciszka mieszkańca m. Mazowieck.
- 3) Rodzinę WÓJCIKÓW składających się z 4-ch osób zam. w m. Wysoko-Mazowieck.
- 4) SEMPKOWSKIEGO Józefa, rolnik, zam. we wsi Obniże, pow. Białystok-Podlaski
- 5) KAZIMIERCZUKA Kazimierza, rolnik, zam. w Granne, pow. Białystok-Podlaski
- 6) STĘPKOWSKIEGO Kazimierza, rolnik, zam. we wsi Arbasy, pow. Białystok-Podlaski.
- 7) POPŁAWSKIEGO Piotra, rolnik, zam. we wsi Granne, pow. Białystok-Podlaski.
- 8) SYCZEWSKĄ Teklę, rolniczkę, zam. we wsi Kosianka, pow. Białystok-Podlaski.
- 9) BALEJKO Eugeniusza, rolnik, zam. we wsi Grodzisk, pow. Białystok-Podlaski.
- 10) ZALEWSKIEGO Stanisława, rolnik, zam. we wsi Zale, pow. Białystok-Podlaski.
- 11) SYCZEWSKIEGO Aleksandra, rolnik, zam. we wsi Łopusze, pow. Białystok-Podlaski i wielu innych obywateli.

Wymyśleń ukrywa się przed wymiarem sprawiedliwości i obowiązkiem każdego uczciwego obywatela jest dopomoć w jego schwyтaniu w imię spokojnej i uczciwej pracy całego naszego Społeczeństwa. Każdy obywatel, który zna względnie gdzie się o miejscu prz-bywania wymienionego bandyty, powinien natychmiast zawiadomić najbliższą jednostkę Organów Bezpieczeństwa, Milicję Obywatelską względnie grupę Wojska Polskiego, znajdującą się w pobliżu.

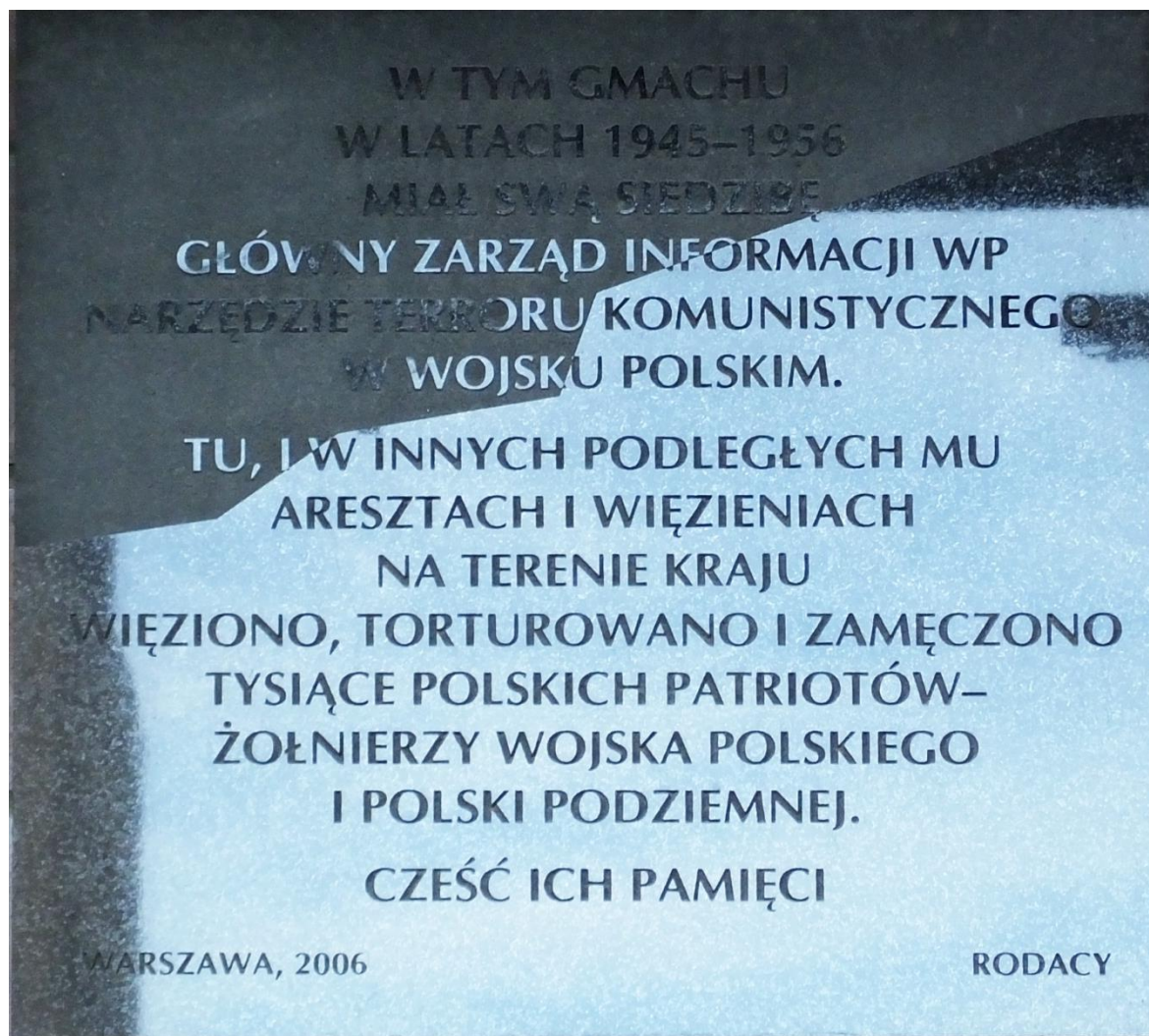
Nazwisko zawiadamiającego nie będzie ujawnione.

Za dostarczenie wspomnianej wiadomości władze wyznaczyły nagrodę w wysokości:

20.000 zł.

KOMENDANT M.O.
WOJEWÓDZTWA BIAŁOSTOCKIEGO
(-) Sikora, mir.

kamienna tabliczka na gmachu GZI w Warszawie

KONIEC

Monika Gołębiowska

Maria Haszto

Dominika Dukiewicz

kl. II Ap

bibliografia

- <https://slady.ipn.gov.pl/sz/projekt-naukowo-badawc/wojewodztwo-dolnoslask/wroclaw/5835,Dawna-siedziba-Informacji-Wojskowej-we-Wroclawiu.html>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/G%C5%82%C3%B3wny_Zarz%C4%85d_Informacji
- <https://sztetl.org.pl/pl/slownik/glowny-zarząd-informacji-wojska-polskiego-gzi-wp>
- <http://akokregkielce.pl/ponury-jerzy-kurpinski.html>
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Bernard_Adamecki
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Kamie%C5%84ski
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Danuta_Siedzik%C3%B3wna
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Szendzielarz
- https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zef_Kura%C5%9B
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Halina_%C5%BBurowska
- <https://www.google.com/maps>